

Může Laplaceův „démon“ zpochybnit „vidoucí kameny“?

zvedavec.news/komentare/2023/01/9488-muze-laplaceuv-demon-zpochybnit-vidouci-kameny.htm

Jak se bude bojovat v příštích desetiletích

Vladimir Prochvatilov

10.1.2023 Komentáře Témata: USA, Ukrajina, Rusko-americký konflikt, Vojenství 891 slov

David Ignatius z deníku Washington Post, který navštívil Kyjev, píše, že ozbrojené síly využívají nejmodernější zpravodajské a strategické modelovací technologie, jaké kdy byly v bojových operacích použity. Podle jeho názoru „revoluční“ vývoj americké armády změnil poměr sil a dal AFU výhodu. „Síla pokročilých algoritmických bojových systémů je tak velká, že jejich výhodu lze přirovnat k výhodě taktických jaderných zbraní nad konvenčními,“ říká Alex Karp, ředitel softwarové společnosti Palantir, která dodává software Ukrajině. – Široká veřejnost tento parametr často podceňuje, ale naši protivníci si již uvědomili chybnost takového přístupu.

Zelenski a Alex Karp

„Se zaměstnanci Palantiru jsem se setkal v jejich kyjevské kanceláři... Souhlasili, že mi ukáží některé technologie společnosti přímo v palebné linii. Výsledkem byl podrobný pohled na to, co by se mohlo ukázat jako revoluce ve vojenských záležitostech: softwarová platforma umožňující spojencům USA využívat všudypřítomné senzory obklopující každé potenciální bojiště k vytvoření skutečně smrtícího „řetězce zabíjení“,“ píše David Ignatius.

Demonstruje práci společnosti Palantir na bojišti: „Dva ukrajinští důstojníci se dívají do notebooku, který obsluhuje ukrajinský technik pomocí softwaru dodaného americkou technologickou společností Palantir. Na obrazovce jsou podrobné digitální mapy bojiště u Bachmutu na východě Ukrajiny, překryté dalšími zpravodajskými údaji, z velké části z komerčních satelitů. Když se přiblížíme, vidíme rozeklané zákopy na Bachmutské frontě, kde ruské a ukrajinské jednotky dělí jen několik set metrů v jedné z nejkrvavějších bitev války. Kliknutím počítačové myši se zobrazí termovizní snímky ruské a ukrajinské dělostřelecké palby; dalším kliknutím se zobrazí ruský tank s písmenem „Z“ – snímek nahraný ukrajinským špiónem na zemi. Pokud by se jednalo o funkční bojové centrum, a ne o ukázkou pro novináře, mohli by ukrajinští důstojníci pomocí naváděcího softwaru vybrat raketu, dělo nebo bojový dron k útoku na ruské pozice zobrazené na obrazovce. Drony by pak mohly potvrdit zásah a vyhodnocení škod by bylo odesláno zpět do systému.“

V magickém světě Johna Tolkienu, autora Pána prstenů, byly palantíry kouzelné „vidoucí kameny“. Pomocí nich bylo možné zjistit, co se kde právě děje, a také komunikovat s majitelem jiného palantíru, ať už se nacházel kdekoli.

Počítačový program Palantir od IT společnosti Palantir Technologies ze Silicon Valley téměř věrně reprodukuje magické vlastnosti „mluvících kamenů“ z Tolkienovy Středozemě. Tento software se zabývá dolováním dat, tedy sběrem a analýzou velkých dat.

Big data v informačních technologiích označují přístupy, nástroje a metody zpracování obrovských objemů různorodých informací, které jsou alternativou k tradičním systémům správy databází a řešením Business Intelligence. Jako definiční znaky velkých dat jsou „tři V“: objem (*volume* ve smyslu fyzického objemu), rychlost (*velocity* ve smyslu rychlosti růstu i potřeby vysokorychlostního zpracování a získávání výsledků), rozmanitost (*variety* ve smyslu možnosti současného zpracování různých typů strukturovaných a polostrukturovaných dat).

Ve Spojených státech se touto činností zabývá zmíněný program Palantir. Seriózní organizace jako CIA nebo FBI mají velké množství databází. Patří sem například údaje o finančních transakcích, DNA a otisky prstů, zvukové a obrazové záznamy, zeměpisné mapy a půdorysy budov, zpravodajské zprávy a rádiové odposlechy, aktuální zprávy z médií, informace z blogosféry atd. atd. Ze všech rozptýlených dat umělá inteligence vybere fragmenty, které tvoří smysluplný a ucelený obraz události. V předpočítačové éře trvalo měsíce nebo roky analytické práce, než se taková hádanka vyřešila.

Srovnání systému řízení bojiště Palantir s jadernými zbraněmi provedl Alex Karp. Vývojáři společnosti pracují v Kyjevě, kde Davidu Ignatiusovi předvedli taktickou smyčku systému pro průzkum a úder (získávání, výběr a integrace dat – automatický výběr cílů a zaměření – výběr zbraní – kontrola výsledku pomocí dronů).

System byl použit při zářijové ofenzivě AFU v Charkovské oblasti a při ofenzivě v Chersonu. Tam do značné míry eliminoval „válečnou mlhu“ díky přesným a rychlým informacím o rozmístění a manévrech ruských vojsk.

Existuje operačně-strategická úroveň systému, která je řízena NATO zvenčí Ukrajiny. Zahrnuje všechny zdroje informací, od satelitních snímků s nízkým rozlišením až po „nejcitlivější zpravodajské informace, které má Západ k dispozici“. Tento systém může vydávat pokyny k zaměření, aniž by došlo k úniku nezpracovaných dat.

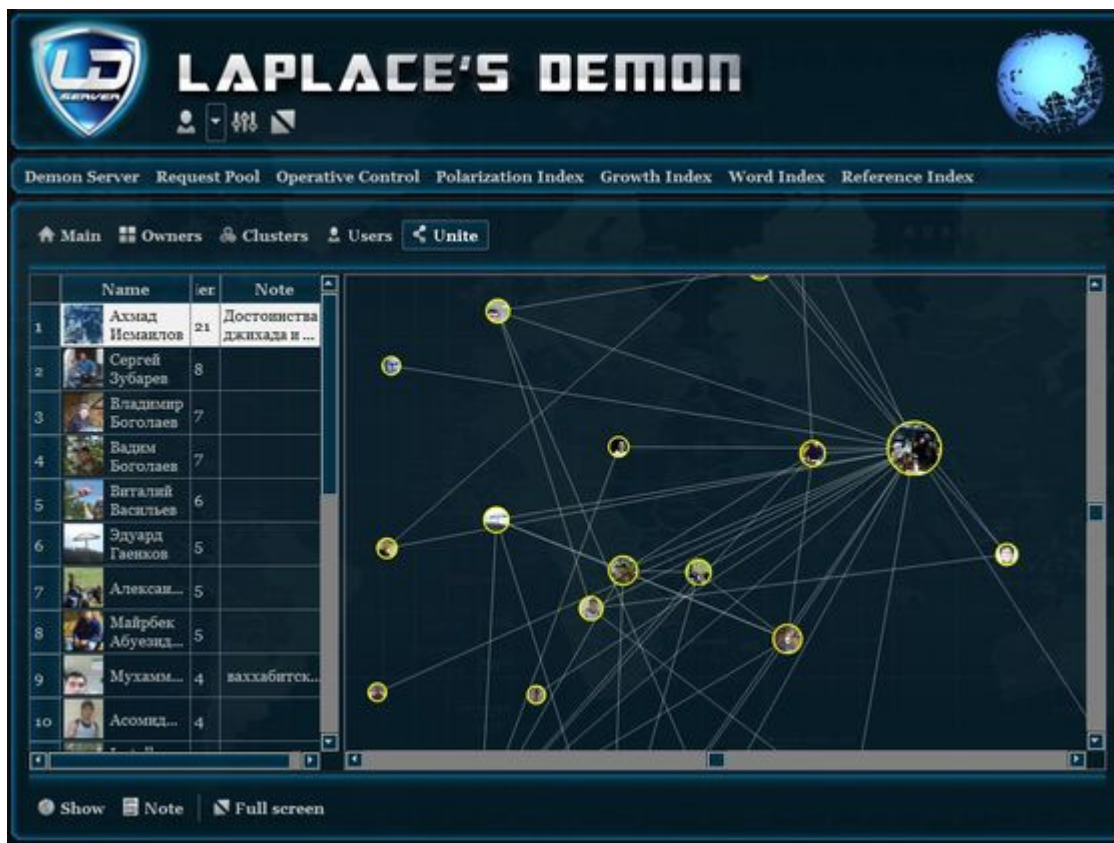
Klíčovým navazujícím článkem jsou terminály Starlink. Zde se do systému přenášejí primární data a zpět se přijímají zpracované informace a výpočty pro střelbu.

Stojí za zmínku, že nedávno bylo oznámeno, že soukromá společnost Sestroretsk Weapons Factory vyvinula komplex Borschevik určený pro vyhledávání směru pracovních terminálů Starlink. Podle vývojářů komplex umožňuje zaznamenat polohu terminálu na vzdálenost 10 kilometrů v sektoru 180 stupňů a chyba nepřesáhne 60 metrů. Doba vyhledání směru jednoho bodu nepřesáhne 15 minut.

Umístění terminálů Starlink se zobrazuje pomocí moderního grafického rozhraní s možností připojení topografických map oblasti.

Ruská armáda se pokouší vytvořit něco podobného Palantíru, ale jejich systémy jsou údajně horší než schopnosti Ukrajiny, tvrdí Ignatius. Možná má na mysli systém Laplaceových démonů, který v roce 2015 vytvořili ruští odborníci z Centra pro výzkum legitimacy a politických protestů. Jednou z činností systému je sledování aktivit extremistických skupin na sociálních sítích.

„Laplaceův démon“ je mentální experiment významného matematika 19. století Pierra Laplace, který byl přesvědčen, že s přesnými informacemi o poloze a rychlosti každé částice ve vesmíru lze předpovědět budoucnost (Laplace si vymyslel dobře informovaného „démona“, který měl schopnost takové informace přijímat).

Generál Mark Milley, předseda sboru náčelníků štábů USA, k použití systému Palantir na Ukrajině řekl: „Již nyní vidíme, jak se bude v příštích desetiletích válčit – a jak se bude vyhrávat.“

Bude ruský Laplaceův démon schopen vyzvat americké „vidoucí kameny“? Doufejme, že odpověď bude kladná.

Может ли «демон Лапласа» бросить вызов «видящим камням»?
vyšel na fondsk.ru 9.1.2023. Překlad v ceně 451 Kč Zvědavец.

Známka 1.2 (hodnotilo 8)

Oznámujte kvalitu článku jako ve škole
(1-výborný, 5-hrozný)

1 2 3 4 5

Diskuze

o příspěvků

(o nových)

odeslat jako odkaz

odeslat text článku

vytisknout

uložit jako PDF